

CRVO

Zapora centralne mrežnične vene (CRVO – iz angl. Central Retinal Vein Occlusion) je bolezen mrežnice, ki lahko poslabša vid.

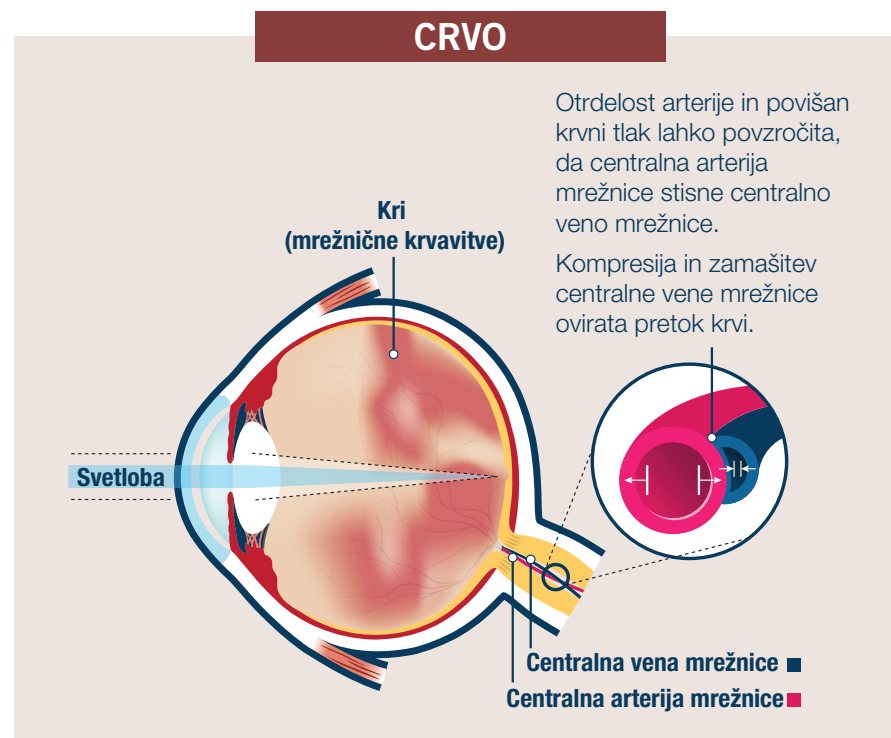
Kaj je CRVO?

Natančni vzroki za nastanek zapore centralne mrežnične vene (CRVO – iz angl. central retinal vein occlusion) niso povsem raziskani. Verjetno pri nastanku sodelujejo upočasnjjen pretok krvi v veni, okvara venske stene in nagnjenost k povečanemu strjevanju krvi.

- Centralna mrežnična arterija stisne centralno mrežnično veno, bodisi zaradi **povišanega krvnega tlaka**, bodisi zaradi rigidnosti arterije kot posledica **ateroskleroze**.
- Pritisk rigidne arterije na veno povzroči **upočasnjjen pretok** krvi skozi zažeto veno, kar sčasoma vodi v njeno **zaporo** oziroma **zamašitev**.
- Ker je zaradi zapore vene, moten odtok krvi iz mrežnice, se tlak v veni poveča. Če je dovolj visok, povzroči **krvavitve** v mrežnici ter **iztekanje tekočine** in **beljakovin** iz vene v okoljno mrežnico, kar končno privede do otekline v mrežnici.

Zapora centralne mrežnične vene ali katere izmed njenih vej je takoj za diabetično retinopatijo drugi najpogostejši vzrok za izgubo vida zaradi bolezni, ki prizadenejo žilje mrežnice.

- Primarni vzrok za izgubo vida pri CRVO je makularni edem. Gre za kopičenje tekočine v sredinskem in za vid najbolj občutljivem predelu mrežnice, ki se imenuje makula (rumena pega).
- Zaradi preprečevanja trajnega poslabšanja ali izgube vida je potrebno k zdravljenju makularnega edema pristopiti čim prej.

Kakšni so simptomi CRVO?

Simptomi CRVO so pogosto nenadni in neboleči. Redkeje se izguba vida postopno poslabšuje znotraj nekaj dni ali tednov, lahko pa je tudi sprva prehodna in napreduje v trajno. Bolniki opisujejo:

- 👁️ **zamegljen vid**
- ☁️ **moten vid**
- ||| **popačen vid**
- 👁️ **popolno izguba vida**
- 👁️ **madeže** ali majhne **temne lise** pred očmi

Prej ko opazite simptome in obiščete okulista, večje bodo možnosti za dober uspeh zdravljenja.

Kako vidijo bolniki s CRVO

Normalen vid

Vid s CRVO

Če opazite kakršne koli spremembe vida, se nemudoma posvetujte z okulistom.

Kateri so dejavniki tveganja za razvoj CRVO?

Dejavniki, ki povečujejo tveganje za nastanek CRVO so:

- ✓ **starost** – CRVO prizadene predvsem starejše osebe. Večina bolnikov je starejših od 50 let, polovica je starejša od 65 let
- ✓ **povišan krvni tlak** ali arterijska hipertenzija
- ✓ **glavkom** in **očesna hipertenzija**: bolezen, za katero je značilen povišan očesni tlak

Ostali dejavniki, ki so prav tako povezani z večjim tveganjem za razvoj CRVO, so:

- ✓ **bolezni srca in ožilja**
- ✓ **povišan holesterol** in/ali **trigliceridi**
- ✓ **motnje strjevanja krvi**
- ✓ **sladkorna bolezen**

Če imate katerega izmed dejavnikov tveganja, se posvetujte z izbranim osebnim zdravnikom in po potrebi obiščite okulista.

Kako lahko zmanjšate tveganje za nastanek CRVO?

Za zmanjšanje tveganja za nastanek CRVO je pomembno, da:

- ✓ **redno kontrolirate dejavnike**, ki lahko prispevajo k nastanku CRVO
- ✓ **ohranjate ustrežno raven sladkorja, holesterola in trigliceridov** v krvi
- ✓ redno kontrolirate **krvni tlak**
- ✓ poskušajte uvesti **telesno aktivnost** in **zdravo prehrano** v svoj vsakdan
- ✓ se ob sumu na izgubo vida kot posledica CRVO čim prej posvetujte z okulistom glede možnosti zdravljenja.

Katere so možnosti zdravljenja CRVO?

Na voljo je zdravljenje, ki lahko upočasni napredovanje izgube vida in omogoči celo izboljšanje vida. Za več informacij o možnostih zdravljenja CRVO se pogovorite z zdravnikom.

Informacije v tej brošuri so zgolj splošne informacije za izobraževalne namene. Njihov namen ni nadomestiti nasveta in oskrbe vašega zdravnika niti niso namenjene postavljanju medicinske diagnoze ali zdravljenju. Če imate kakršnakoli vprašanja v zvezi s svojim zdravljenjem ali stanjem, se vedno posvetujte z zdravstvenim osebjem.

